

Veilig langs een veerpont

Een veerpont is een vaartuig waarmee mensen en voertuigen water kunnen oversteken. Een pont verbindt twee punten op de oever en vaart daarom dikwijls haaks op het vaarwater. In deze folder leest u hoe u ponten veilig kunt passeren.

Nederland telt ruim 200 veerponten. Een deel daarvan vaart alleen in het zomerseizoen. De veerponten worden onderverdeeld in voet- en fietsveren (uitsluitend voor voetgangers en fietsers) en autoveren. Ponten zijn het varende alternatief voor vaste oeververbindingen als een brug of tunnel. Men kan ook onderscheid maken op basis van het motorisch vermogen. Men spreekt dan over snelle en langzame veerboten. Snelle veerboten kunnen een snelheid bereiken van 40 tot 70 km per uur, terwijl langzame veerponten hooguit tot 25 km per uur halen.

Vrijvarend of niet-vrijvarend

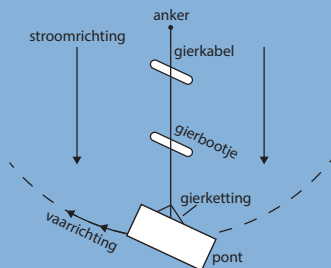
Veel veerponten zijn vrijvarend, dat wil zeggen dat ze zelfstandig kunnen manoeuvreren. Dit in tegenstelling tot een niet-vrijvarende veerpont die een kabel of ketting als hulpmiddel gebruikt bij het oversteken.

Kabelpont of gierpont

Er zijn twee types niet-vrijvarende ponten: de kabelpont en gierpont. Een **kabelpont** is verbonden met een staalkabel of ketting die tussen beide oevers ligt, dus haaks op het vaarwater. Doorgaans heeft een pont een motor als aandrijving, maar kleinere kabelvoetveren worden ook wel op de hand overgetrokken.

Een **gierpont** is aan een staalkabel of ankerketting bevestigd die in het midden van de rivier is verankerd. De kabel loopt vanaf de verankering via een aantal kleine bootjes boven water naar de pont. De gierpont vaart op de motor, maar benut tegelijkertijd de stroming en 'zwaait' aan de kabel naar de overkant, met de verankering als een scharnierpunt. Een gierpont is dus altijd te herkennen aan de ankerbootjes.

Deze schematische weergave laat het principe van een gierpont zien:

E.4a Niet-vrijvarende veerpont

E.4b Vrijvarende veerpont

Snelle veerboten

Voorbeelden van snelle veerboten zijn de Waterbussen vanuit Dordrecht of de snelle veren vanuit Gorinchem. Zij kunnen een snelheid tot wel 40 km/u behalen. Als u op hetzelfde water vaart, kijk dan regelmatig achterom en blijf koersvast. De snelle veerdiensten zullen daar op anticiperen.

Overigens zijn deze snelle veerboten géén veerpont in de betekenis van het BPR. Volgens de definitie van het BPR steekt een “veerpont” de vaarweg haaks over en is door de autoriteiten als zodanig aangewezen. De snelle veerboten steken niet haaks over, maar varen in langsricting van de rivier en leggen een lange route af (bijvoorbeeld van Rotterdam naar Dordrecht). Een snelvarende veerboot is eigenlijk een passagiersschip, met de bijbehorende navigatieverlichting.

Zo passeert u een pont

Een klein schip moet voorrang verlenen aan een vertrekkende, kerende of overstekende veerpont, conform artikel 6.23 lid 3 van het Binnenvaartpolitiereglement (BPR).

Zodra u een pont wilt gaan passeren moet u weten wat voor pont het is: vrijvarend of niet-vrijvarend? En: kabelpont of gierpont? Als een kabelpont aan de oversteek begint, komt de kabel of ketting strak te staan. U moet vaart minderen en wachten tot de pont de andere oever bereikt. Bij een gierpont moet u goed opletten aan welke zijde u gaat passeren. Zolang de slagbomen openstaan, zal de pont niet vertrekken en kunt u voorlangs passeren. Sluitende of gesloten slagbomen zijn een signaal dat de pont zal vertrekken. Met het lichten van de klep, maakt een veerpont ook een soort duikbeweging. Daaraan is ook te zien dat de pont in beweging komt en gaat vertrekken.

Dan kunt u beter wachten en vervolgens achterlangs passeren. Doet u dat niet, dan komt u in de fuik van de gierpont en de ankerbootjes terecht. Dat kan een vervelende situatie opleveren, zeker als u stroomafwaarts vaart. De tijd om achteruit te slaan of te draaien is dan beperkt. Een gierpont kan niet uitwijken of snel stoppen. Let bij het passeren van een pont die voor de kant ligt op het schroefwater. De pontschipper houdt dikwijls de schroef in zijn werk, om de veerpont tegen de wal te drukken.

Wat zeggen de regels?

In het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) staan de regels die u in acht moet nemen bij het passeren van een pont. In zijn algemeenheid geldt: pas uw snelheid aan in de buurt van een veerpont die in bedrijf is, zodat hinderlijke waterbeweging wordt voorkomen. Dat geldt zeker als u verbodsbord A.9 ziet.

Het blauwe bord E.4a / E.4b (zie pagina 1 van deze folder) geeft aan dat u een veerpont nadert. Dikwijls staat de afstand tot de pont boven het bord vermeld.

In het BPR/RPR artikel 6.23 'Vaarregels voor veerponten' staat:

1. Een veerpont mag slechts vertrekken, keren of het vaarwater oversteken, nadat hij zich er van heeft vergewist dat dit zonder gevaar kan geschieden.
2. Een veerpont mag bij vertrek, keren of oversteken van het vaarwater medewerking verlangen van een groot schip.
3. Een klein schip moet voorrang verlenen aan een vertrekkende, kerende of overstekende veerpont.

of

*Bord A.9:
Verboden hinderlijke
waterbeweging te
veroorzaken.*

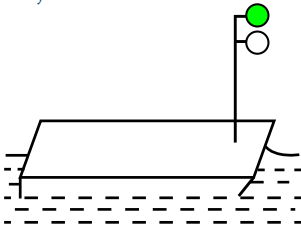
Verlichting veerpont

In artikel 3.16 en 3.22 van het BPR staat beschreven welke verlichting vrijvarende en niet-vrijvarende ponten 's nachts voeren; zowel varende als afgemeerd liggend. 's Nachts kan men een veerpont herkennen aan z'n navigatieverlichting.

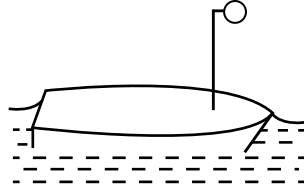
Boordlichten of niet?

Een niet-vrijvarende veerpont voert geen boordlichten of een heklicht, maar alleen:

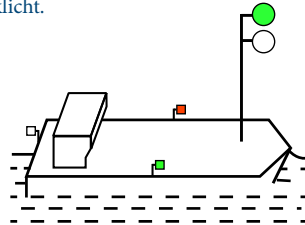
Een rondom schijnend groen licht en daaronder een rondom schijnend wit licht.

Het meest bovenstrooms gelegen bootje van een gierpont moet een wit helder rondom schijnend licht voeren.

Een vrijvarende veerpont voert hetzelfde als een niet-vrijvarende veerpont maar ook boordlichten en een heklicht.

Een snelvarende pont tot 40 km/u voert hetzelfde als een vrijvarende veerpont.

Deze folder is tot stand gekomen in samenwerking met het Landelijk Veren Platform.

Colofon Het project 'Varen doe je Samen!' heeft als doel de risico's te beperken voor beroeps- en recreatievaart op dezelfde vaarweg. Tal van partijen werken samen in dit project, waaronder:

ANWB, Koninklijke BLN-Schuttevaer, Havenbedrijf Amsterdam N.V., Havenbedrijf Rotterdam N.V., HISWA Vereniging, KNRM, Rijkswaterstaat, Platform Waterrecreatie, de Provincies, Reddingsbrigade Nederland, Sportvisserij Nederland, Stichting Waterrecreatie Nederland, Unie van Waterschappen, Watersportverbond.

Uitvoering Waterrecreatie Nederland, Postbus 37111, 1030 AC Amsterdam, info@varendoejesamen.nl

Nieuwsgierig naar andere aandachtspunten voor veiligheid op het water? Kijk op www.varendoejesamen.nl, op www.safeboating.eu of download de gratis 'Varen doe je Samen!' app.

Vragen? kijk op www.vaarweginformatie.nl of bel Rijkswaterstaat op 0800-8002.

